

Lagar och Vägar

JURISTPROGRAMMETS 20-ÅRSJUBILEUM
VID ÖREBRO UNIVERSITET

Red. Jessica Jonsson & Magnus Kristoffersson

iUSTUS

Lagar och vägar

Juristprogrammets 20-årsjubileum
vid Örebro universitet

REDAKTÖRER

JESSICA JONSSON OCH
MAGNUS KRISTOFFERSSON

iUSTUS
FÖRLAG

© Författarna och Iustus Förlag AB, Uppsala 2025

Upplaga 1:1

ISBN 978-91-7737-311-7

Produktion: eddy.se ab, Visby 2025

Omslag: John Persson

Förlagets adress: Box 1994, 751 49 Uppsala

Telefon: 018-65 03 30

Webbadress: www.iustus.se, e-post: kundtjanst@iustus.se

Printed by Dimograf, Poland 2025

INNEHÅLL

Jessica Jonsson & Magnus Kristoffersson

Lagar och vägar – Juristprogrammets 20-årsjubileum vid Örebro universitet 7

Johan Adestam

Uppdragsförpliktelsen – särskilt om resultatförpliktelser, omsorgsförpliktelser och förpliktelser att uppnå ett fackmässigt resultat 11

Rigmor Argren

Socialisering i upplevelsebaserad undervisning: En genomgång av Bolagsspelet 2003–2019 29

Petter Danckwardt & Aljosa Noga

A Commentary on the Ironies of the Western Approach to Self-Determination and Secession in International Law, with the Quebec and Scotland Rulings 55

Laura Ervo

East-Nordic Procedural Law – the Same Origins in the Code of Judicial Procedure from 1734 95

Laura Ervo & Miika Kaakinen

Väktarvåldet – lagligt tvångsmedel eller brottsligt övervåld? 105

Jessica Jonsson

Disrupted Identity Rights of Adoptees: A Commentary 119

Katalin Kelemen & Luis de Miranda

Courts as Anthrobots: Learning from Human Forms of Interaction to Develop a Philosophically Healthy Model for Judicial Automation 141

Eleonor Kristoffersson & Magnus Kristoffersson

Gårdsförsäljning av alkohol – en milstolpe i svensk alkoholpolitik 171

Magnus Kristoffersson

Juristutbildningen i förändring 183

Innehåll

Joakim Nergelius

**Skadestånd vid rättighetskränkning – ett nytt centralt konstitutionellt
rättsområde 201**

Linus Roos

**Legal Rhetoric in Scandinavia: An introduction and a research
overview 213**

Tillsvidare anställda Rättsvetenskap 2005–2025 237

JESSICA JONSSON & MAGNUS KRISTOFFERSSON

LAGAR OCH VÄGAR – JURISTPROGRAMMET 20-ÅRSJUBILEUM VID ÖREBRO UNIVERSITET

Det är med både stolthet och glädje vi presenterar denna jubileumsantologi för att uppmärksamma att juristprogrammet vid Örebro universitet nu firar 20 år. Under dessa två decennier har programmet utvecklats till en dynamisk och betydelsefull utbildningsmiljö, präglad av engagerade lärare, nyfikna och kritiskt tänkande studenter samt ett omgivande samhälle i ständig förändring. Antologin speglar programmets resa, från de ursprungliga idéerna och visionerna till dagens framstående utbildning, med rötterna djupt förankrade i rättsvetenskapen och blicken riktad mot framtidens utmaningar.

Titeln *Lagar och vägar* symboliserar både de stabila fundament som juridiken vilar på och de nya stigar som ständigt öppnas när samhället förändras. Rättsvetenskapen är en hörnsten i universitetets verksamhet och spelar en avgörande roll i samhällsutvecklingen genom att analysera, problematisera och kritiskt granska rättsregler, rättspraxis och rättsliga principer. Som akademisk disciplin står den för kunskap, analys och reflektion – egenskaper som är centrala för såväl forskning som utbildning.

Vid Örebro universitet har vi alltid värnat om att främja studenternas förmåga att tänka självständigt, att ifrågasätta etablerade sanningar och att bidra till rättslig och samhällelig förändring. Denna kritiska anda har gjort juristprogrammet till en plats för vetenskaplig utveckling, intellektuell nyfikenhet och samhällsengagemang. Här har studenter fått möjlighet att utveckla både djupgående teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter, och många har gått vidare till betydelsefulla roller inom rättsväsendet, näringslivet och det civila samhället.

Vår ambition har alltid varit att erbjuda en professionsinriktad utbildning som rustar studenterna för ett mångfacetterat och föränderligt juristyrke. Genom att förena teoretisk fördjupning med praktisk relevans, i form av praktikmöjligheter, gästföreläsningar och nära samverkan med rättsväsendet, näringslivet och civilsamhället, har vi skapat en utbildning som förbereder studenterna för att axla ansvar i en komplex värld. Denna samverkan har också bidragit till att programmet ständigt utvecklas och anpassas efter samhällets behov.

Med framgång följer också ansvar. Vi verkar i en tid där akademisk frihet utmanas av politisk styrning, där forskare och lärare utsätts för hot och där jurister i sin yrkesutövning möter ett allt större tryck, inte minst i frågor som rör rättsäkerhet, mänskliga rättigheter och demokrati. Digitalisering och teknologisk utveckling omformar juristrollen i grunden och ställer nya krav på både kompetens och etisk medvetenhet. Vi har tagit dessa utmaningar på största allvar och integrerat dem i utbildningen, för att ge våra studenter verktyg att navigera i en värld där juridik och teknik allt oftare korsar varandras vägar.

I en tid präglad av osäkerhet, globalisering och snabba förändringar blir det professionella ansvaret och den etiska kompassen viktigare än någonsin. Jurister måste kunna fatta välgrundade beslut i situationer där rätt och moral inte alltid går hand i hand, och där samhällsutvecklingen kräver både integritet och mod. Genom att främja etisk reflektion, samhällsengagemang och ett kritiskt förhållningssätt vill vi forma jurister som inte bara tolkar lagen utan också bidrar till att utveckla och förnya den.

Denna antologi är därför både en hyllning till det som varit och en inbjudan till fortsatt utveckling.¹ Vi vill rikta vårt varmaste tack till alla som genom åren bidragit till programmets framgång; lärare, studenter, alumner och samarbetspartners. Tillsammans har vi byggt ett juristprogram som står stadigt i traditionen men som samtidigt vågar blicka framåt och utmana det invanda. Vi ser med tillförsikt fram emot de kommande 20 åren, med ett fortsatt relevant, utmanande och inspirerande utbildningsprogram för framtidens jurister.

Ett särskilt tack vill vi också rikta till Gernandt & Danielsson Advokatbyrå, som generöst har bidragit till firandet av juristprogrammets jubili-

¹ Kapitlen skrivna av Adestam, J., Argren, R. och Kelemen, K. är, med tillstånd, återpubliceringar.

leum. Även PwC har visat stor generositet och engagemang i denna fråga. En annan bidragsgivare har varit Mannheimer Swartling Advokatbyrå.

Tillsammans fortsätter vi att bygga broar mellan lagar och vägar – för en rättvis och hållbar framtid.

Jessica Jonsson och Magnus Kristoffersson, Örebro, 28 juni 2025